

## Ювілей в День Перемоги

#13-14 от 17.05.2005

9 травня НТУ „ХПІ” відзначив велике свято Перемоги – 60 років минає з дня закінчення Великої Вітчизняної війни. А в нашому вузі працює людина, для якої це свято завжди було подвійним. Саме в цей день народився Юрій Левонович Геворкян, професор, завідувач кафедри вищої математики. В цей день він святкував своє шістдесятиріччя.

У 1968 році, після закінчення механіко-математичного факультету Харківського державного університету, він вперше переступив поріг кафедри вищої математики Харківського політехнічного інституту, де почав викладацьку роботу на посаді асистента. Від тієї пори минуло 37 років. Молодий математик впевнено йшов угору: виявив себе як блискучий викладач, водночас займався дослідженнями в галузі функціонального аналізу, геометрії банахових просторів, захистив кандидатську дисертацію, був старшим викладачем, доцентом кафедри вищої математики, а з 1987 року очолює кафедру.

Протягом останніх 18 років Юрій Левонович по-справжньому є лідером у навчальній роботі кафедри: його діяльність має широкий діапазон – від розробки програм, курсів лекцій, методичних матеріалів до створення примірників, посібників та монографій. Ясність викладання матеріалу, ретельний підбір ілюструючих вправ та завдань роблять праці, створені самим Геворкяном або в співавторстві з іншими математиками, цікавими і корисними для тих, хто вивчає вищу математику. Зокрема, він має 10 навчальних посібників та підручник з грифом Міністерства України, які правлять українським студентам за основоположні посібники і відображають сучасні погляди в педагогіці на фундаментальну підготовку інженерів.

Роботи завжди було багато: методичне забезпечення з курсів вищої математики та спецкурсів для студентів денної, вечірньої та заочної форм навчання, а також для слухачів підготовчих курсів та підготовчого відділення; надання допомоги аспірантам і молодим викладачам кафедри при освоєнні ними методики проведення практичних занять; керівництво роботою з підготовки студентів до участі у республіканських олімпіадах з вищої математики. З 1980 року Ю.Л. Геворкян працює заступником голови, а з 1988-го стає головою предметної комісії на вступних екзаменах в НТУ "ХПІ". В ці роки йому доводилося очолювати роботу з розробки концепції та підготовки варіантів вступних екзаменів з математики. Щорічно він брав безпосередню участь в організації та проведенні олімпіад з математики для школярів. Крім того, Юрій Левонович постійно залучався до роботи навчально-методичної комісії Мінвузу України, де брав участь у розробці програми курсу "Вища математика" для інженерно-технічних спеціальностей вузів України, рецензував підручники, навчально-методичні посібники.

Зараз під його керівництвом та за особистої участі на кафедрі вищої математики разом з лабораторією ЦНІТ НТУ "ХПІ" створюється комплекс програм для самостійної та дистанційної форм навчання студентів – автоматизовані системи навчання та контролю знань студентів – з усіх підрозділів курсу вищої математики згідно з програмою цього курсу

для інженерно-технічних спеціальностей вузів України. Ці розробки неодноразово презентувались на науково-практичних конференціях, були нагороджені дипломами виставок.

Протягом багатьох років Ю.Л. Геворкян активно веде наукові дослідження з питань математичного моделювання фізичних процесів з використанням рівнянь математичної фізики. Він був виконавцем та відповідальним виконавцем у 12 госпдоговірних робіт на кафедрі. Серед них: "Дослідження теплових деформацій у міцних паротурбінних агрегатах" (Центральний котлотурбінний інститут, м. Санкт-Петербург), "Дослідження розповсюдження електромагнітних хвиль крізь неоднорідні тіла" (Харківський інститут інженерів транспорту, м. Харків) та інші. При виконанні однієї з цих тем були виведені умови застосування математичних моделей і методів розв'язання інтегральних рівнянь Фредгольма 1-го роду, що враховують некоректність задачі, побудованих на дослідженні методів регуляризації за О.М. Тихоновим. Внаслідок інших досліджень було здобуто аналітичний вираз для визначення поля тиску у випадку двомірного розподілу ефективної в'язкості мастильної рідини.

Певна річ, що якісне виконання цього величезного обсягу роботи потребує неабияких організаторських здібностей. Але не тільки вміння структурувати свою діяльність та роботу підлеглих, розумно використовувати час притаманні Юрію Лєвоновичу. Працюючи завідувачем кафедри, він завжди виявляв увагу до співробітників, ніколи не пропустив нагоди комусь допомогти, але не афішував цього. Інколи непрості обставини вимагали від нього твердих та нелегких рішень, та він не ухилявся від прийняття відповідальності за них на себе. Його особиста активна підтримка сприяла захисту дисертацій викладачами кафедри. За термін очолювання їм кафедри були захищені 4 докторські дисертації (В.П. Ольшанський, Ю.В. Батигін, Є.Л. Піротті, О.Л. Григор'єв), та 4 кандидатських дисертації (Т.С. Полянська, Н.О. Чікіна, О.В. Співак, М.Є. Балака). В особистому спілкуванні це дуже цікава людина, з тонким гумором, котра має відчуття міри й такту, цінує дружні стосунки і вміє зберігати їх надовго, свідки тому – його однокашники з механіко-математичного факультету ХДУ випуску 1968 року (так званий „Мехмат-68”).

Тому цілком природньо, що співробітники кафедри вищої математики й багато друзів щиро вітають Юрія Лєвоновича Геворкяна з ювілеєм у День Перемоги, і з цієї нагоди бажають йому довгих років життя та плідної праці на ниві української освіти. Взагалі, яке чудове слово – освітянин! І як же ж воно пасує ювіляру!